

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240—
pol leta . . . 120—
četrt leta . . . 60—
za mesec . . . 20—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400—
pol leta . . . 200—
četrt leta . . . 100—
za mesec . . . 35—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar
polletno . . . 4 dolarja
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki na posiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglas: se zaračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok strogo za curo 2 K
za vsakega ponosa.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Italijanski ultimat d'Annunziu.

LDU Rim, 20. dec. General Caviglia je poslal d'Annunziu ultimat, v katerem z ozirom na prejšnja pogajanja z d'Annunziem izjavlja, da vlada vsled triumfalnega sprejema, ki ga je obljubil d'Annunzio vsem, ki so zapustili vojsko ali mornarico, da se podajo na Reko, ne more nič več razpravljati, da bi ne škodilo njenemu dostojanstvu. Ko je postala rapalska pogodba v kraljevini zakon, se mora izvesti. Caviglia stavlja tedaj d'Annunziu tri pogoje: 1. Izpraznitev otokov Raba in Krka ter drugih krajev, ki jih priznava rapalska pogodba Jugoslaviji. 2. Priprave prostora za odhoda ladij italijanske vojne mornarice iz reške luke in povratek ladij ter torpedovk, ki so se po proglasitvi blokade

podale v Reko. 3. Razpustitev in odstranitev oboroženih sil, ki niso sestavljene iz reških meščanov. Poveljnik vojaških sil v Juljski Benečiji pričakuje do 6. zvečer dne 21. decembra odgovor na te tri točke, pri čemer izjavlja, da ne pripušta poznejšega razpravljanja o modalitetah njih izvedbe. Caviglia dostavlja, da se mora po navodilih vlade odgovor reškega poveljnika ozirati na mnenje domačih meščanov, kajti oni so, ki bodo v slučaju negativnega odgovora morali odločiti, ali se postavijo pod varstvo italijanskih čet, ali pa bodo morali nositi težke posledice odredb, katere ukreniti bo prisiljena italijanska vlada, da zadosti častnim obveznostim, kakor tudi volji italijanskega ljudstva.

Proglas grškega kralja Konstantina.

Kralj za okrepitev zveze s Srbijo.

Atene, 21. dec. (Izvirno poročilo.) Kralj Konstantin je izdal proglas na grški narod, ki veli med drugim: Srečen sem, da sem po treh letih hudih muk zopet med vami. Imam samo to nalogo, da se pokažem vrednega ljubljene helenskega naroda. Natančno se hočem ravnati po konstitucionalni ustavi in po zakonih in spoštovati parlamentarni režim. V notranjosti hočem vzpostaviti mir. Hočem doseči narodnostno enotnost in se bom pri tem opiral na

svojo linaško vojsko. V zunanji politiki se bom držal dosedanjih smeri. Potrudi se bom, da utrdim dobre odnose zavezniškimi velesilami in da oiačim zvezo z našo linaško zavezniško Srbijo.

Pariz, 21. dec. (Izvirno poročilo.) Poslaniki Francije, Anglije in Italije se niso udeležili sprejema kralja Konstantina. Poslanštva niso izobesila zastav. Temu vzeledu so sledila poslanštva Belgije, Poljske, Jugoslavije in Zedinjenih držav.

Tretja seja konstituante.

Beograd, 21. dec. (Izvirno poročilo.) Danes ob deseti dopoldne je začel sešanje konstituante ter izjavil, da je verifikacijski odbor končal svoje delo. V zmislu poslovnika se v svrhu odobritve njegovega poročila oz. nespornih mandatov zopet sestane konstituanta.

Predsednik je odredil kratek odmor, med katerim se je razdelilo poročilo verifikacijskega odbora. Po zopetni otvoritvi je predsednik Pašić izjavil: »V zmislu poslovnika se je konstituanta zopet sestala, da odobri nesporne mandate. Ali nadaljujemo nato delo v konstituenti ali ne, o tem bomo jutri sklepali. S strani demokratov in zemljoradnikov se slišijo kliči: »Nadaljujmo delo! Konstituanta naj dela naprej!« Gosp.

Pašić: »O nadaljnjem delu konstituante sama odločila. Sklicujem sejo konstituante za jutri ob deseti dopoldne in zaključnem današnje sejo.«

Beograd, 21. dec. (Izvirno poročilo.) Za danes dopoldne je sklican sešanje predsednikov vseh poslank. Na tem sestanku bodo razpravljali o poslovniku, o prisihi ter o tem ali naj konstituanta nadaljuje svoje delo ali pa naj se odgodi. Govori se da so vse stranke za izdruženje poslovnika. Radikalci zlasti Protić želijo da se konstituanta odgodi, da dobe čas za razgovore glede določitve predsednika konstituante.

Demokrati predlagajo, da konstituanta nadaljuje svoje delo brez ozira na praznike.

SPREMEMBA V HRVATSKI VLADI

LDU Zagreb, 21. dec. Današnje »Narodne Novine« objavljajo ukaz s katerim se je na lastno prošnjo razrešil dolžnost g. Milan Roic kot poverjenik za notranje stvari, ker je kot izvoljeni poslanec v konstituenti optiral poslaniški mandat in torej po zakonu ne more vršiti uradniške dolžnosti. Ker je odstopajoči podban vodil tudi banske posle in ker se kralj v Beogradu nahaja, kot taka ne more

definitivno izvesti dopolnitev banske časti, je po ukazu regenta poverjeno vodstvo poslov bana Hrvatske in Slavonije in poverjenika za notranje stvari, po činu najstarejšemu uradniku kraljevemu banskemu svetniku dr. Teodoru Bošnjaku.

FIASKO KOMUNIZMA V PRAKSI.

Rim, 21. dec. (Izvirno poročilo.) Delavci turinske tvornice avtomobilov »Fiat«, ki so bili tvornice prevzeli v svojo upravo, so danes naprosili ravnatelja in uradnike na vodilnih mestih, naj zopet nastopijo svoje službe.

BOJ ZA POSLOVNIK.

Beograd, 21. dec. (Izvirno poročilo.) Danes po seji konstituante so imeli vsi klubi konference. Izlede, da klerikalci in muslimani ne bodo prišli na sejo, dokler se ne izdruženje poslovnika. Tudi demokrati so imeli sejo, kjer so se ugotovili, da morajo poslanci v zmislu poslovnika položiti po poročilu verifikacijskega odbora prisojo, ker sicer ne morejo vršiti svojih dolžnosti.

SESTAVA VLADE SE ODGODI.

Beograd, 21. dec. (Izvirno poročilo.) Pri razgovoru g. Pašića z g. dr. Drinkovićem in g. Korošcem se je izrazilo mišljenje, da se vrašanje nove vlade odgodi do po božičnih praznikih. Izlede da bodo v tem oziru počakali kako stališče bo zavzela hrvatska republikanska seliačka stranka.

NOV APEL BULGARJE ZA ZBLIZANJE Z JUGOSLAVIJO.

Praga, 21. dec. (Izvirno poročilo.) »Čas« priobčuje izlavo bolgarskega ministrskega predsednika Stamboljskega, ki vodi pogajanja s češkimi politikmi. Stamboljski je izrazil željo po posredovanju češkoslovaške vlade v jugoslovanskem-bolgarskem sporu. To posredovanje, piše »Čas«, bi češkoslovaška vlada mogla sprejeti, če bi jo tudi druga stranka, t. j. jugoslovanska vlada za to pozvala. Beogradska vlada pa dosedaj še ni storila tozadevnih korakov, zaradi tega ne more biti govora o češkoslovaškem posredovanju. Ponosni smo, piše list, na prijateljstvo z jugoslovanskim prebivalstvom in bi radi posredovali, toda le ako bi nas pozvala beogradska vlada, Stamboljski odpotuje sedaj v Beograd. Mogoče se z Nikolo Pašićem direktno laže sporazume, kakor pa preko Prage.

DALMATINCI PROTI GOSPODARSKIM PRIVILEGIJEM ITALIJE.

LDU Split, 21. dec. »Novo Doba« piše z ozirom na predstoječa trgovinska pogajanja z Italijo: Dosedaj znani italijanski zahtevki največ ogrožajo interese primorskega prebivalstva. Kakor smo že bili nekoč žrtve trgovinske pogodbe z Italijo, bi se zopet vrnil čast robovanja pod Avstrijo. Dunaj je moral takrat po diktatu Berlina plačati Italiji njeno sodelovanje v trovezvi z gospodarskimi koncesijami brez rekompenzacij in so te koncesije najbolj težile nas. Danes niti ne diktira Berlin, niti ni treba plačati zveze z gospodarskimi tvrdkami, marveč imamo svojo državo in svojo vlado, od katere moremo in moramo pričakovati mnogo večje razumevanje in zavzemanje, kakor od Dunaja.

PRODAJA VALUT INOZEMCEM JE PREPOVEDANA.

Beograd, 21. dec. (Izvirno poročilo.) Na podlagi člena 10 finančnega zakona je finančni minister objavil nastopno: Zabranjeno je vsem osebam, tvrdkam in bankam, ki se bavijo z nakupom in prodajo valut, prodajati dolarje in druge zdrave valute inozemcem. Kdor krši to naredbo, se bo strogo kaznoval.

Rudarska stavka.

O rudarski stavki v Trbovljah in ostalih rudarskih revirih je mnenje naše javnosti deljeno, ali bolj negotovo. Prvi občutki, ki ga ima večina prebivalstva, ko sliši o novi stavki, je zavest, da se obeta zopet novo podraženje tega ali onega za življenjske potrebne predmeta. Zato je zlasti med kmečkim prebivalstvom vsaka stavka nepopularna, tudi če so delavske zahteve upravičene.

Tudi sedanja rudarska stavka ni popularna in ne vživa simpatij ne med meščani in delavstvom, še manj pa na deželi. Ljudje so popolnoma neorjantirani. Poročila o vzrokih stavke in o razmorah, ki so privedle delavstvo v boj, so bila in so še tako nasprotujoča, da si je nemogoče ustvariti zanesljivo sodbo. Kakor je podobno, niso bili točni niti podatki komunističnega stavekovnega vodstva, niti onj zastopstva premogokopne družbe. Bržčas so navajali prvi le najmanjše, a drugi le največje plače delavcev v posameznih kategorijah. A če so bili tudi komunistični računci nepravilni, toliko je danes ugotovljeno, da so rudarske plače v splošnem nizke, mnogo premajhne za dostojno življenje. Pri premogokopli so zaposleni še danes delavci in zlasti delavke, ki ne zaslužijo niti po 30 kron na dan, ogromna večina ne doseže 50 kron, če tudi računamo v to vsoto vse doklade in ugodnosti. To je pri današnjih razmerah zotovo neznosno in če res ni bilo drugega sredstva za odpravo, je bil štrajk nezgiben in je zato upravičen.

Hud boj se je razvnel med obema strankama v vprašanju dobčka pri produkciji premoga. Dočim so naračunili komunisti družbi tako ogromen dobček, da bi lahko ta ustregla vsem delavskim za-

htevam, ne da bi morala zvišati cene premoga, dokazuje družba, da ima tako ogromne režijske stroške, da jih kljub enormnemu povišanju premogovnih cen, ki ji ga je dovolila pred mesec vlada, komaj krije. Kaj je resnica, je nemogoče dognati, ker ima vsled neumljive popustljivosti naše vlade, družba glavno ravnanje s knjigovodstvom vred še vedno na Dunaju, kjer je naša kontrola nemogoča. Zato vlada ne bi mogla odločno nastopiti, tudi če bi hotela.

Pač pa je vreden razprave in razmišljanja argument družbe o skrajno nizki relativni produkciji. Na enega delavca odpade za polovico manj pridelanega premoga kakor pred vojno. To je vsekakor nezdravo, tudi če upoštevamo skrajšanje delovnega časa, fizično oslabljenje delavstva, poslabšanje strojev in drugih produkcijskih sredstev. Pojav neprimerno zmanjšane produkcije je glavni vir vseh kriz v naših industrijah in lahko postane usodopoln za našo bodočnost. Ključni zid, ki ga tvori danes nenormalna carina, se bo moral prej ali slej prodreti. Ako do tedaj te rakane ne odpravimo, bo tuja konkurenca naša podjetja zadušila ter pahnila v bedo poleg malega števila podjetnikov nepregledne množice delavstva.

Zato bi se pri rešitvi današnje krize ta moment nikakor ne smel omaloževati. Najti se mora način, da bo delavstvo deležno na dobičku povečane produkcije. S tem se vzbuja zanimanje in veselje do dela, naredi pa se s tem tudi prvi, čeprav skromni korak do socializacije. Zato smo uverjeni, da bosta obe stranki pristali na to, da se išče izhod na tej poti.

BOJKOT NEMSKIH MESTNIH SVETNIKOV V OLOMUCU.

LDU Praga, 21. dec. K sklepom olomuškega občinskega sveta javlja »Prager Tagblatt«: Nemška stranka se posvetovali občinskega sveta ne bo več udeleževala, ker je češka večina sprejela predlog, da se zmanjša število nemških otroških vrtcev in predlog, da se odpove nemški reški poslopje, v katerem je bila ta šola 50 let nameščena.

PRED ODSTOPOM GIOLITTIIJA.

Pariz 21. dec. (Izvirno poročilo.) Po vesteh iz Rima pričakujemo v italijanskih političnih krogih klub končani debati zbornice o ceni kruha da pride v kratkem do krize italijanskega ministristva. Menijo, da se zbornica pridruži finančni komisiji in da bo odklonila proračunske dvainastine. Posledica tega bi bil padec vlade. V političnih krogih se govori, da je Giolitti predložil proračunske dvainastine samo zaradi tega, da dobi vzrok za svoj odstop, ker je mnenja, da je dovršil svojo nalogo.

SODBA V OBRAVNAVI PROTI BRICLJU.

Včerajšnja porotna obravnava proti Briclju radi uboja je trajala do 1. ure ponoči. Bricelj je bil obsojen na tri leta težke ječe. Podrobnejše poročilo jutri.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA. 21. decembra.

Valute in devize.

Zagreb: Dolarji 143—143.50, avstrijske krone 0—25, rublji 80—85, francoski franki 0—380, napoleondori 460—465, nemške marke 198—201, romunski lei 180—190, italijanske lire 500—518, turške lire 515—525, češkoslovaške krole 160—170. Dunaj: dinarji 1629—1649, dolarji 646—650, francoski franki 3855—3895, švicarski franki 9950—10.000, češke krone 745—751, madžarske krone 114—116, lire 2190—2210, marke 904—910, poljske marke 103—105, sterlingi 2255—2275.

Praga: dinarji 211.40, marke 119.75, švicarski franki 1339.50, lire 383.50, francoski franki 521.50, lunt 307.25, dolarji 88.50, avstrijske krone 12.60, poljske marke 12.25.

Curih: Berlin 9.50, New York 657, London 23.10, Pariz 39.10, Milan 22.70, Praga 7.40, Budimpešta 1.17½, Zagreb 4.10, Varšava 1, Dunaj 1.55, avstrijske krone 1.

Effekt.

Zagreb: Banka za Primorje 1000—1050, Jadranska 1825—1875, Jugoslovanska 626 do 630, Ljubljanska kreditna 930—965, Prastrediona 8950—9000, Rileška pučka 490—495.

Pošljite naročnino!

M. Zévac:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman

(Dalle.)

»Gospod je pri polni zavesti.« Je rekel črnih. »Se tucatkrat mu bo treba puščati kri, na do dober čez štiri tedne. Mrzlica ga mineva.«

»Da bi te mrzlica, tebe!« je zarjul Capestang. »Le kar poizkusi mi puščati kri! Zdal vem, podlež, zakaj sem tako oslabil! Gotovo si zlorabil moje spanje da si mi ukradel natamni bokal krvi!«

Zdravnik — zakaj mož je bil res zastopnik tega nevarnega stanu — je že vlek nožiček iz malhe. Toda vitez je pograbil blazino in mu jo zalucil z vso silo v obraz.

»Malopridnež! Razbojnik! Zakoljem te kakor piščanca, oderem te, na malem ognju te ocvrem!«

Bogve dokod bi bil prikipele njegov srd, da je ni zdravnik iadno ubrisal proti vratom. Beluhar je spremil doktorja na hodnik, nato pa se je vrnil k postelji rekoč:

»Ker ste baš omenili piščanca, gospod vitez — ali ne bi izvolili poizkusiti enega mojih komunov?«

»To je moška beseda, prijatelj! Kdo je oni prečič in volkodlak, ki mi je izlokal vso kri?«

»Oh to je slaven zdravnik.«

»In kdo ste vi prijatelj?«

»Moister Gorju, lastnik gostilne pri Treh vladarih.«

»To me veseli! Vaš poklic je vsak tak da se ga ni treba sramovati. Nu dragi gospod Gorju, prav rad bi se spustil v dvoboj s kakim vašim komunom ako si vzame dobro pašeto za oklen in dva bokala starine za sekundanta.«

Gostilničar je izginil kakor lastovka ter se kmalu vrnil s slugo, ki

je nesel na malhni mizici vse zaželenne stvari. Moister Gorju je pomagal vitez vstati in zlesti v obleko: »to je skrbno zaklenil vrata in mu let streči ž nežno pozornostjo. Canestareu je pač še brnlo v glavi, ali vendar ne toliko, da bi se bil zbal kopuna.

Čim je koprnela ied in ginilo vino v steklenicah, le čutil pustolovec, kako se mu naglo vračajo moči: roznate misli so kille v njegovih možganih trumoma kakor gobe po toplem dežju.

»Nu, dragi gostitelj.« je rekel nazadnje, zvrnivši se nazaj v udobni foteli »razložite mi, kako sem prišel k vam in kako dolgo sem tu: povejte mi odkod se je vzela ob mojem zelaviu prekrasna obleka, v katero sem zlezal z vašo pomočjo, in tale imenitni rapir, ki se mi zdi pravega milanskega kova: predvsem pa mi razložite, kakšni coprnili se imam

zahvaliti, da se nahajam v razkošni sobi najboljših pariških gostilne.«

»Gospod.« je odgovoril domačin, »teden dni ho, kar ste pri meni. Pet dni in pet noči se vam je bledlo, predvčerajšnjim pa je vročica donchala. Včeraj ste spali kakor polh, in evo vas spet na nogah. Zdravi ste kakor riba v vodi, vstali ste, in tudi hoja vam menda ne bo delala več težko.«

»To se pravi, da lahko grem, kaj ne?«

»O, gospod stanovanje je plačano za mesec dni naprej, s hrano in zdravnikom vred. Strogo mi te zaupam, da vas opozorim na to.« je izjavil moister Gorju, požirale slino.

»A kdo me je vendar zavlekel sem, corbacque? Škrat ali angel?«

»Človek, gospod in krepek dedec je moral biti, zakaj prinesel vas je na ramile.«

»Človek? Pa ne morebiti črn?« se je zavzel mladi mož. »Zamorec ali nekaj podobnega?«

»Hudimana.« je dejal Gorju v zadregi, »barve si tusem zadomnil.«

»In kdo te plačal zame? Tisti mož?«

»Ne, gospod. Plačala je dama, ki je ne poznam.« je rekel gostilničar se hči negotovo. »Velela vas je položiti v to posteljo in mi ukazala vse potrebno, rekoč, da me dá odreti živega, ako je ne bom uboval natanko po besedi.«

»Vas, ki najrašši sami odrate druge! To bi bilo baš narobe, kaj?«

»Eh, gospod! Gotovo je, da sta izginila obadva mož ki vas je prinesel, in dama ki je plačala ne da bi mi bila povedala, kdo da sta in kam namenjena. Evo, gospod, zdaj veste vse.«

(Dalle orth.)

Republićanstvo?

Opozicija, ki se je pojavila v štajerskem delu klerikalne stranke proti ljubljanskemu vodstvu, nam je simpatična. Ne morda zato, ker bi ta razpor mogel slabiti pozicijo celokupne ljudske stranke. V tem oziru celo svarimo naše stranke, naj ne izrabljajo položaja, ki bi s tem nastal, na škodo klerikalni skupini. Kajti politično poštenost je treba spoštovati in temu primerno postopati. In akt mariborskih krogov moramo vsekar taksirati kot znak poštenosti.

Vprašanje, ob katerem se križajo mnenja ljubljanskih in mariborskih voditeljev, je predvsem vprašanje absolutne suverenosti konstituantne in iz tega sledeče možnosti praktičnega izvajanja republićanstva. Kaj so motivi in vzroki razpora?

Navsezadnje, na koncu koncev smo mi vsi skupaj nazirali, da je edino ljudstvo suvereno in torej od njega izvoljeni zastopniki pravi resnični suvereni činitelji v državi. To je v parlamentarni monarhiji enako kot v moderni demokratični republiki in le razlika sekundarne važnosti je, ali ljudstvo en del reprezentance svoje suverenosti prenese na monarha ali pa na republićanskega predsednika. Kakor pa na dr. v Franciji ali v ameriški Uniji ljudskim zastopnikom ne pride na misel, da bi volili novega predsednika, predno je staremu potekla zakonita doba, tako tudi nam danes ni aktualen poskus preklicati svoje sklepe z dne 1. decembra 1918 in premeniti monarhično obliko v republićansko.

Vellavnost takega sklepanja se lahko spodbija na razne načine po teoriji ljudske suverenosti. Toda po tej metodi grmo lahko tudi dalje in lahko izpodbitemo sleherni oblast, lahko na dr. zagovarjamo edino suverenost revolucionarnega delavskega razreda, kakor boljševiki. Ampak težišče vprašanja in v poglavju logike in teoretiziranja, marveč v premočevanju delavškega stanja.

Delansko stanje pa je tako, da je monarhična oblika države izven diskusije. Teza se zavedajo tudi ljubljanski klerikalci. Kakor se je zvršilo naše državno ujedinitenje, in kakor štote danes stvari, je jasno, da mora obstojati samo skupna srbsko-hrvatsko-slovenska monarhija Karadorjevićev, ali pa skupne države sloh ni. Tretjega danes ni.

Mariborci se tega zavedajo dobro, še bolj pa nadalje resnice, da nade s skupno državnostjo tudi šele ravnokar osvobodeni Maribor in dravska črta in še marsikaj drugega. Oni boli ko Ljubljana čutili, da je jugoslovanska monarhija tudi v najboljšem slučaju boljša in narodno svobodnejša kot formalno nekorektna republić — nemške Avstrije. Da, tako so stvari, in ljubljanski krogi se gredo republićanstvo po eni strani le preveč z ozirom na ono nezrelo »republićanstvo« naših volilcev, ki zamenjavamo republićko z ameriškim blagostanjem. Po drugi strani pa so se v nerealističnem presojanju svetovnega in našega položaja zasanjali v teoretično politiko pri čemer na bi se jim znalo zroditi slično, kakor svoj čas Kerenskemu, ki je po slični ideologiji hotel na podlagi svobodne osebnosti samoodločbe pošiljati ruske vojske v fronto. Prvo je dejansko stanje, potem šele teorija; samo s slednjo pride s prvimi navzkrižji.

Če se spomnimo na vlogo ljubljanskih klerikalcev ne le za časa Avstrije, marveč tudi za regentovega prihoda v Slovenijo, nam je današnje njihovo ponašanje precej simpatično.

Nam družim pa je svobodna narodna država brvo, ostale formalnosti pa je stranskega pomena.

Čemu?

Praga, 17. dec. 1920.

Delavstvo po vseh kraljih države se vrača na delo z vprašanjem v obeh in na ustolu: Čemu je bilo vse to, komu so koristile žrtve?

Komunistična prekucniška politika ni koristila delavstvu v tem smislu, kakor so komunisti pričakovali, pač pa v nekem drugem smislu. Delavstvo je v teh dneh lahko spoznalo, da velike fraze, krvavi govori niso isto, kakor življenje, ki se ne da meniti tebi nič kar presaditi iz Rusije na Češko. Če se da na Ruskem delati z romantičnimi pustolovskimi načrti, na Češkem to ne gre. Na Češkem je treba realne politike. To spoznanje dozoreva v masah češkega delavstva in to spoznanje ga mora, da sedaj odvrne od govorečega in govorečega komunizma.

Komunistično delavstvo, še bolj pa seveda agitatorji t. i. voditelji, doživajo močnega moralnega mačka in so veseli, da so druge stranke tako dobre, da jih vlečejo iz luže. Češar bi površni opazovalec ne razumel, to se je v tej dobi zgradilo: S komunističnim delavstvom nastopajo na posvetovanih soc. demokratični in češkoslovaški socialisti skupaj z obiljo, da gre delavstvo na delo, če se urodi njegov zahtevi da se naj začne energično obravnavati socializmačne predloge. Zakaj pomagajo nestavkajoči komunističnemu delavstvu?

Stvar je sledeča:

Poraz komunistične akcije je tako novolen, da bi se utegnili vzbuditi v kapitalistični buržoaziji težnja po ostrejšem režimu proti delavstvu. — Teza na celokupno delavstvo noče pripustiti in zato zatre v sebi rale strankarski egoizem, samo, da sloini interesi ne trpe. Od tod skupni nastopi.

Da bi se prenečilo oškodovanje delavskih interesov iz te težnje, se je pravkar rodil nov klub iz soc. demokratičnega kluba, Klub soc. demokratičnih strok. organizacij, ki združeni okoli 800.000 čl. obeh skupnih levec in desnice. Da se razpad teh organizacij prepreči, so poslanci, ki so bili izvoljeni iz strokovnih organizacij izstopili iz soc. dem. kluba in ustanovili svoj klub, ki se hoče posluževati vseh sredstev, ki odgovarjajo češkemu gospodarskim, socialnim in kulturnim razmeram, da zavlada pravičen družabni red, da bi socializem postal delanje in življenje. Torej tudi po tej strani odklon od komunizma! k

Komunističnih poskusov so povsem veseli edino le še Nemci, ki so mislili, da je začela iti njihova pšenica v klasje. Toda pod komunističnim solcem ne bo dozorela.

Dr. P.-n.

Štajerska razmejitvena komisija.

Maribor, 21. dec.

Jugoslovanska delegacija pri razmejitveni komisiji obavlja: Ker očitno obstaja nelastnost glede oblaš, ki pristojno tukajšnji razmejitveni komisiji, se smatra za umestno, da se obseg njenega delokroga natančneje oriše. Državne meje so bile določene z mirovno pogodbo, in naloga razmejitvene komisije je da v čim največji skladnosti z določili mirovne pogodbe ugotovi mejo črto na licu mesta. Delo komisije se omejuje le na to, da sme a) izvesti natančno razmejitve v odsekih omenjenih v mirovni pogodbi kot »mejne črte, ki se morajo določiti na ozemlju samemu, b) izvesti revizijo mejne črte, označene v mirovni pogodbi kot administrativna meja, to na le, ako predloži tako zahtevo ena izmed zainteresiranih držav in se večina komisije strinja s predlogom; c) predložiti kako v mirovni pogodbi imenoma navedeno tačko, ako se to zrodi s soglasnim sklepom celotne komisije, včevši zastopnike obeh zainteresiranih držav. Brez takega soglasnega sklepa se nobena v mir. pogodbi omenjena tačka ne sme izpremeniti; d) sestaviti zapisnike oziroma dorogore, ki se nanašajo na ureditve vseh državno-pravnih vprašanj, ki nastanejo vsled razmejitve. Ta dogovor pa postane končnovelaven in obvezen za zainteresirani državi šele takrat, ko ga ti državi odobri. V Mariboru delujoča razmejitvena komisija je torej pooblašćena, da le v nekaterih posebnih primerih nebitveno izpremeni osnutek vrhovnega sveta, v kolikor bi to upravičevali kraljevi gospodarski interesi nikakor pa pri tem ne sme biti merodajna narodnost, jezikovni, verski ali volaški oziri. Delo razmejitvene komisije se je zavleklo vsled okolnosti, ker je bilo nieno delo odvisno od reka veleposlaniške konference, kateri je komisija že ob početku svojega dela predložila razna vprašanja in odločitev. Veleposlaniška konferenca je pred kratkim odločila, da razmejitvena komisija brez soglasnega sklepa vseh članov ni pristojna izpreminjati kakerega dela mejne črte, označene z »tokom vode«. Oglede vprašanja, ali je komisija pristojna preložiti mejno črto, kjer lo tvori tako razvodje, iz Pariza še ni dospela nobena rešitev.

EDINI SLOVENSKI DNEVNIK,
KI POROČA STVARNO
IN NEPRISTRANSKO,
JE "JUGOSLAVIJA".

Radikalci in poslovnik.

Beograd, 20. dec.

Radikalni klub je tekom današnjega dne imel obširno debato o novem poslovniku za konstituanto. Dr. Laza Marković je odgovoril na posamezne opazke radikalnih poslancev, ki se tičejo poslovnika. Tudi demokratski klub je imel včeraj sejo, na kateri se je razpravljalo o novem poslovniku ter o izpremembah, ki bi se na predlog dr. Lukinića in dr. Ribarića uvedle v poslovnik. Ker so se v vseh klubih pojavile težnje, da se gotove točke poslovnika izpremene se bodo ta teden vršila pogajanja med zastopniki klubov, da bi se izvan parlamentarnih sej dosegel sporazum o teh izpremembah. Obstaia upanje, da se izpremeni tudi prisega v toliko da bo poslancem dovoljeno, da pri prisegi napravijo motivacijo. Ali se izpremeni tudi tisti člen poslovnika, ki govori o glasovanju, še ni sklenjeno.

Po povratku kralja Konstantina.

Pariz, 20. dec.

Na krogu »Averoffa« je poročevalec lista »Excelsior« imel razgovor s kraljem Konstantinom, ki je izjavil, da namerava kasneje poklicati Venizelosa nazaj. Kar se tiče zunanje politike, se bo natančno držal smernic, ki jih je določil Venizelos. Na vprašanje, ali namerava odstopiti iz kralja Konstantin to odločno zanika, ter priložnost, da se odvrže samo oni volji, namreč volji svojega naroda.

Iz Londona javljajo, da so tam hoteli 19. t. m. grški naselenci, pristajši kralja Konstantina, praznovati s službo božjo in slavnostnim tedumom v grški cerkvi povratek kralja Konstantina. Venizelisti in nasprotniki kralja Konstantina pa so to prenečili. Svečanost se je zato vršila zvečer v grškem poslanstvu.

Ekspeze madžarskega finanćnega ministra.

Budimpešta, 20. dec.

Današnji sen. narodne skupščine je razvil finanćni minister Hegedus svoj program. Poudarjal je, da so dolgov Madžarske tako veliki da jih država nikakor ne more prenesti. Treba jih je znižati vsaj za 4%. Dali je treba na tri leta podaljšati izplaćevanje za madžarsko vojni posojilo. Davek na vojne dobičke se ne sme izplaćevati z vojnim posojilom. Dali je finanćni minister predlagal različna sredstva za varčevanje, tako znižanje dvornih stroškov, omejitve diplomatskih zastopstev itd. Na vsak način pa je treba kriti stroške za narodno armado. Država ne sme pustiti, da bi častniki stradali. Zato je finanćni minister zaprosil volneza ministra, naj začasno ugotovi stroške le za pol leta, pridržal pa si je, da se armada ne sme vmešavati v politiko. On stoji na stališču trianonske mirovne pogodbe in ne more dovoliti niti vinaria za morebitne pustolovščine. Sosedje Madžarske morajo spoznati, da Madžari ulso strahovi. Trianonska mirovna pogodba se izpremeni, ko pride do pravega spoznanja. Madžari ne smejo podvrežiti nobenega nasilnega koraka in proračun na vojno ne sme vsebovati niti vinaria ki bi se mogel uporabiti proti trianonski mirovni pogodbi. Kar se tiče davka na vojne dobičke, se bosta uporabljala dva davka. Davek, ki ga bo moral plaćevati vsak, ki med vojno ni opravljal vojaške službe in davek, ki ga bo plaćevati od imetja presežnega milijon kron. Na mesto enkratne premoženjske oddaje, ki nekoliko spominja na komunizem se uvede 25 % imovinska oddaja, ki bo v glavnem zadejala veliki kapital. Kolekovanja ne bo. Akcijske družbe naj se prisilijo, da v dveh mesecih zvišajo akcijsko glavnico za 5% in da prepuste nove akcije brezplaćno državi. Finanćni minister Hegedus je nato govoril o uvedbi novih davkov in izjavil, da je država glede denaria lahko pomirjena. Devalvacija ne more nastopiti, ker je že tu. Minister je izjavil, da predpisuje trianonski mir zamenjavo bankovcev z državnimi papirji. To se mora izvesti v sporazumu z Avstro-ogrsko banko. Tudi likvidatorji so pokazali svojo dobro voljo. Zato je treba vse storiti, da se to vprašanje reši sporazumno. Za slučaj, da se to ne posreči, je minister izdelal poseben načrt. Povodom izumitave bankovcev se bo odtegnilo 5% vredno-

sti. Končno je finanćni minister zbornico nazval, naj mu službeno izlavi, ako se strinja z njegovim načrtom, ako se pa ne, se vrne morno na svoje prejšnje mesto. Ako zbornica njegov načrt odobri, mu mora izreči popolno zaupanje. Nato bo mogel začeti pogajanja z inozemstvom in njegova vlada ne bo mogla nasti. Govor finanćnega ministra je bil sprejet z odobravanjem.

Hardingova zunanja politika.

Pariz, 20. dec.

»Echo de Paris« javlja iz Mariona: Harding je z voditelji vseh strank na več konferencah določil načela svoje zunanje politike. Njegov voliv je spreobrnil celo naihuiše nasprotnike sodelovanja Zedinjenih držav z evropskimi velesilami. Senator Fall eden naihuiših prijateljev Hardinga, je izjavil, da bo Harding takol ko nastopi svoje mesto, pričel pogajanja za iznremembo pogodbe zveze narodov. Senator Fall meni, da bo Amerika mogla prevzeti vodstvo sveta. Harding namerava tudi postaviti z entoto tesne odnošaje. Ta mednarodna zveza bo po njegovem mnenju mogla stabilizirati svetovno gospodarstvo.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Snoči se je vršila redna javna seja. Predsedoval je podžupan dr. Triller, ki se opraviči, da je zadnja seja zaradi svoje boleznj preložil, a tudi danes je primoran

nekatero točko odstaviti z dnevnega reda. Nadalje je odgovarjal na interpelacijo občinskega svetnika Tokana zaradi opustitve mestne pekarnice ter povedal, da se koncem t. l. opusti mestna pekarnica, obenem pa tudi mestna aprovizacija. — V domovinsko zvezo je bilo sprejetih 46 oseb brez zadržkov.

Mestni hranilnici se je dovolilo sprejeti § 9. pravil, t. j. da se obresti prepljujejo za celo leto, namesto polletno.

V novo bolniško blagajno mestnih uslužbencev je izvolil občinski svet sledeće občinske svetnike: a) v načelstvo: Vončina, Franchetti, Bole, Pengov, Kocmur; b) v nadzorstvo: Likozar, Praprotnik, Dimnik, Zupančič in Mihevc; c) v razsodišće: Hudovernik, dr. Novak, dr. Adlešić in Tokan.

Za mestno zastavljalnico se je dovolilo najeti 300.000 K posojila.

Veselični davek se podaljša za nadalj, na 3 leta v sedanjji višini.

V mestni klavnic se zvišajo klavnične pristojbine v smislu predlaganih odsekovnih predlogov.

Cene električnemu toku se zvišajo za zgodnje večerne ure za dobo od 1. septembra do 1. marca za 50 odstotkov.

Prejemki užitninskega osobja se zvišajo v celoti za letnih 461.574 K in se sprejmejo uslužbenci v status mestnih oficijantov. Nadalje se normira po erdelni poskušni dobi in najmanj 10 letih službe za penzijsko zavarovanje veljavne postavke.

Interpelacije.

Obč. svetnik Kocmur je interpeliral podžupana, naj pride na eno prihodnjih sej na dnevni red vprašanje, ustanovitve komunalne banke. — Zaradi bolehnosti podžupana so se nadaljnje točke odstavile z dnevnega reda.

Razna poročila.

Prepozna volilna pritožba.

LDU Beograd, 20. dec. Volilci iz okrožja mesto Varaždin in okolica so poslali verifikacijskemu odboru pritožbo. O pritožbi se ne bo razpravljalo, ker je zakasnelo došla.

Bourgeoisova zahvala.

LDU Beograd, 20. dec. Ministrski predsednik dr. Vesnić je čestital Leonu Bourgeoisu, ko mu je bila podeljena Nobelova nagrada. Bourgeois je odgovoril z nastopno brzojavko: »Globoko me je prejel skupno mogli ustvariti pravico, za katero je Srbija toliko pretrpela. Leon Bourgeois.«

Krvav boj med laškimi fašisti in socialisti.

LDUFerrara, 20. dec. Ko so imeli socialisti zborovanje, je prišlo do spopada med socialisti in fašisti, pri čemer sta obe stranki streljali iz samokresov. Tri osebe so mrtve, sedem težko ranjenih.

Natarska stavka na Dunaju.

Dunaj, 20. decembra. (Izvirno poročilo.) V štraku natarkejev so se včeraj vsled posredovanja ministrstva za socialno upravo pričela pogajanja med delodajalci in delojemalci. Pogajanja so bila sicer brezuspešna in se jutri nadaljujejo, vendar pa je upati, da se doseže konec stavke. Stavka se danes ni razširila.

Natarska stavka v Gradcu.

LDU Gradec, 21. dec. Nameščenci v gostilnicah in točilnicah so na noćni skupini sklenili stavkati, ker njihovi delodajalci se niso ugodili njihovim mozdniim zahtevam. Stavka se je danes na lovom mürskem bregu že pričela. Vse kavarne in voćje gostilnice so zaprte. Gostilničarji so naprosili vlado, naj posreduje.

Nemški komunisti sprejeti v tretjo internacionalo.

LDU Berlin, 20. dec. »Die Kommunistische Arbeiterzeitung« javlja, da je tretja internacionala priznala komunistično stranko Nemčije za stranko, ki resno simpatizira s tretjo internacionalo in ji je zato dovolila, da pošlje stalnega zastopnika v eksakutivno tretje internacionalo. Zastopnik bo imel tudi pravo do glasovanja.

Razdor med Grki.

Pariz, 20. decembra. (Izvirno poročilo.) V Carigradu so uredništvo grškega lista »Paris«, ki ima monarhistično tendenco, obmetavali pristajši Venizelosa s kamni. Dnevno dosepejo iz anatolske fronte častniki, ki noćejo služiti pod kraljem.

Socialisti izstopili iz poljske vlade.

LDU Varšava, 20. dec. Vodstvo socialno-demokratićne stranke je sprejelo sklep, v katerem se izjavlja, da je v sedanjem, tako težkem političnem, socialnem in gospodarskem položaju vlade neobhodno potrebno, da vlada točno in jasno zasleduje svoj program in enotne smernice, katerih se v takem položaju mora držati. Dokler pa bodo v vladi zastopniki socialne in gospodarske reakcije, bo to nemogoće. Politika vlade, ki si jo je podvržela reakcionarni vpliv, ne more dajati delavstvu potrebne varstva. Pod takimi razmerami je nemogoće, pustiti zastopnika socialno-demokratićne stranke še dalje v vladi. Podpredsednik Daszinski je takol, ko je izvedel o tem sklepu, dal predsedniku vlade svojo demisiijo.

Sinfajnovski častniki kot talci.

LDU London, 20. dec. Na vseh vojaških vlakih na Irskem bodo sinfajnovski častniki kot talci, ker se napadi na te vlake vedno bolj ponavljajo.

Izmenjava ujetnikov med Rusijo in Poljsko.

Varšava, 20. decembra. (Izvirno poročilo.) Da se pospeši izmenjava vojni ujetnikov, talcev in civilnih internirancev, se podpisše tozadevna pogodba med Rusijo in Poljsko še pred podpisom mirovne pogodbe.

Parlamentarne volitve v Španiji.

Pariz, 20. decembra. (Izvirno poročilo.) Današnje zborniće volitve so potekle v Barceloni mirno. Nacionalisti so dobili 5, republikanci in monarhisti po dva mandata. V Madridu so monarhisti dosegli veliko zmago. Republikanci so dobili samo dva, republikanci pa sploh nobenega mandata.

Gospodarstvo.

100% zvišanje kolkovine pri zadržanju. Po naredbi ministrstva za finanće, generalna direkcija posrednih davkov, od 30. oktobra (glej Uradni List 1341) se zvišajo vse kolkovine in levićne pristojbine za 100%. — Na ta način se zvišja za 100% tudi kolkovina za vse poštno-carinske listine, ki so podvržene kolkovini, in sicer: spremnice od 20 na 40 par, carinske pobotnice od 10 na 20 par, stovornice od 50 na 100 par. Na račun stovornice se je obremenil doslej vsak zadržani paket s 5 parami, po novem pa se mora zaraćuniti za vsak paket po 10 par.

Papirnica v Medvodu. Kakor poročajo, bodo poslopje papirnice v Medvodu opet popravili in priredili, da bo uporabno za industrijske svrhe.

Za obrtno razstavo v Mariboru je prišlo akcijo mariborsko slovensko obrt-

no društvo. Razstava se namerava prirediti početkom leta 1921.

Gojenje sladkorne pese na Štajerskem. Državno kmetijsko kemićno poskuševališće in preskušovališće v Mariboru poroća: Izmed 4 poskusov je vsebovala sladkorna pesa na Ptujskem polju 14.4 odstotke sladkorja, na posestvu grofa Herbersteina 15.17 odstotkov, na državnih vinčarski in šadarski šoli v Mariboru 15.78 odstotkov in na kmetijski šoli pri St. Jurju ob juž. žel. 15.52 odstotkov sladkorja.

Angleška akcija za stabilizacijo valute. »Berliner Tageblatt« prinaša poročilo o angleški akciji za stabilizacijo valute. Lloyd Georgeov prijatelj bo v oficijozni misli obiskal glavna mesta na kontinentu, ter preiskal, kaj da se mora ukreniti za stabilizacijo valute in bo predlagal vsaki državi, naj ustanovi posebno banko,

Dnevne vesti.

— **Tudi Prekmurje jim diši.** Nemci so uvideli, da Radgona nima bodočnosti brez zaledia, ker je mesto potisnjeno v klin v jugoslovansko ozemlje: zato so sedaj izdali parolo, da se mora ves severni del Prekmurja priplojiti k Avstriji. To ozemlje je kakih 5 km široko in 5 km dolgo z glavnim krajem Gor. Lendava. Nemško časopisje, ki vlača razne trditve kar za rep v svoje kolone, trdi, da na tem ozemlju razume nemško najmanj 90 odstotkov prebivalstva. To nemško nakano podpirajo seveda Madžari, katerim bi bila Avstrija ljubša sosedka kot Jugoslavija. Nemci baše nameravajo izdati v Radgoni v prekmurškem narečju pisan slovenski list za tozadevno propagando. Bodimo čuče!

— **„Naprej“** je najbolje „informiran“ list. Zato si lasti pravico da se z visokega stališča malo „ponorčuje“ z „Jugoslavijo“. Češ, da se ji je sanjalo da se je socialistična levica v Mariboru združila z komunisti. „Naprej“ način napadanja je sploh posebne vrste. Kadar se hoče iz koga norčevati, napiše par fragmentarnih vrstic brez repa in glave. Tisto notico je napisal pač gospod, ki je bil slabe volje pa se ni znal ozlovoljenosti na noben drug način izvebiti. Ako gg. pri „Napreju“ ne verjamejo, da naša vest ni izmišljena na preclatno svoje bratsko „glasilo“ „Volksstimme“ od 19. t. m., ki poroča isto. Temu bodo menda vendar vereli.

— **Iz učiteljskih krogov** nam pišejo: Kakor se poroča, je vodja poverjenstva za uk in bogočastje izvršil ukaz ministrstva prosvete, odstavil Verstovškove šolske nadzornike ter namestil nadzornike, ki jih je imenovalo ministrstvo. Vendar je v tem vprašanju še ostala nejasnost, kaj se zgodi s šolskim nadzornikom Pinkom, ki je bil imenovan za mesto Maribor in za vse meščanske šole na bivšem Stajerskem, kljub temu, da ta šolnik še ni poučeval na nobeni meščanski šoli. Ker so se vsi nadzorniki v Sloveniji izbrali iz vrst učitelstva na ljudskih in meščanskih šolah ter se je v dobi Verstovškove vsenemogočnosti napravila samo za Stajerce ta „častna“ izjema, zato se nadejamo, da se je tudi imenovanje Pinkovo ukinilo z objavo odredbe ministrstva prosvete.

— **Iz krogov poštinskih uslužbenec** smo prejeli: Pošto ravnateljstvo je izdalo te dni naredbo, da morajo poštni uslužbeni odstraniti vse znake na obleki, ki spominjajo na Avstrijo. Obenem omenja ravnateljstvo, da so dobili uslužbeni v to svrhu lani nove čepice, julija t. l. pa denar za nabavo obleke. Ravnateljstvo misli, da je storilo s tem v polni meri svojo dolžnost napram uslužbenem. Gospodje pri ravnateljstvu pa ne pomislijo, da je bila obleka, ki so jo dobili nekateri uslužbeni, iz najslabšega vojnega blaga ter da se je takoj pokvarila. Gotovo je tudi, da si uslužbenec z zneskom 1200 kron, ki jih je dobil v juliju, ni mogel nabaviti trpežne zimске obleke. Čudno se nam zdi, da so dobili uslužbeni zagrebškega ravnateljstva kompletno prvovrstno obleko. Zakaj pri nas ta izjema? Prosimo slavno ravnateljstvo, da se temu čimprej odzove.

— **„Udruženje jugos. želez. činovnikov.“** Dne 19. dec. t. l. je imelo „Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov v Ljubljani“ društveni občni zbor, katerega se je udeležilo veliko število železniškega uradništva iz Slovenije in Hrvatske. Zborovali so brzojavno odposlali udanostne pozdrave regentu. Po temeljiti obravnavi je društveni občni zbor sklenil razširiti delovanje društva po vsem ozemlju kraljevine ter v to svrhu izpremeniti dosedanje društveno ime v „Udruženje železniških činovnikov in kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“. Sedež društva je do nadaljnjega Ljubljana. Preustroj društva se izvrši takoj po odobritvi spremenjenih pravil po osrednji vladi.

— **Vsled pomanjkanja premoga** se ustavi promet rednih brzojavok štev. 1/2, ki so vozili med Beogradom in Nišem z odh. iz Beograda 20.50. Simplonski orient ekspres bo še dalje vozil po dosedanjem voznem redu, to je vsak torek, četrtek in soboto. Dosedanji osebni vlaki bodo vozili po dosedanjem redu še dalje.

— **Imenovanja v zdravstveni službi.** Imenovani so sanitetni referent dr. Demeiter Bleiweis - Trsteniški ad personam za namestnika sanitetnega šefa za Slovenijo in Istro v V. činovnem razredu, zdravstveni nadzornik dr. Ernst Mayer pa za sanitetnega referenta v VI. činovnem razredu.

— **Vsi rezervni častniki** prejšnje avstro-ogrske in bolgarske vojske, ki so sedaj jugoslovanski državljani in ki doležajo še niso predložili prijave za sprejem v našo vojsko, naj te prijave v smislu naredbe ministrskega sveta z dne 20. decembra 1918 predložijo pukovskim okružnim komandam najkasneje do 1. februarja 1921.

— **Strokovna organizacija** hotelskih, gostilničarskih in kavarniških uslužbenec.

vabi vse člane, da se sigurno udeležijo občnega zbora, ki se vrši v četrtek 23. t. m. v gostilni pri Lovšinu na Gradišču ob 24. uri. Člani naj prinese s sabo izkaznice, da obenem likvidirajo članarino. Pridite vsi, ker so na dnevnem redu važna vprašanja. — Odbor.

— **Za pospešitev domoljubne mladinske književnosti** med Slovenci je na predlog vodstva kr. zaloge šolskih knjig in učil dovolilo poverjenstvo za uk in bogočastje razpis tekme v mladinskih spisih, pri kateri se bodo razdelile nagrade o skupnem znesku 10.000 K za najboljšo sp. se patrijotične vsebine. Sledila bo bržkone razdelitev nagrad za najboljšo ilustracijo k tem knjigam.

Ljubljana.

— **Protestni shod** upokoencev južne železnice se je vršil včeraj dopoldne v Mestnem domu. Iz govorov njihovih zastopnikov gg. Mazija in Salomona je bilo razvidno, v kako strašni bedi se nahajajo ti ljudje. Zadostuje, ako navedemo primer, da ima človek, ki je bil uslužben 40 let pri južni železnici, samo 84 kron mesečne pokojnine. O upravičenosti protestov teh bednikov pač nihče ne dvomi. Zborovanju je prisostvoval tudi poverjenik za soc. skrbstvo g. Ribnikar, ki je obljubil posredovanje pri ministrstvu za soc. skrb in pri ravnateljstvu južne železnice. Nato so zborovalci soglasno odobrili resolucijo, ki se je poslala ravnateljstvu južne železnice, zavarovalnici zoper nezgode, poverjenstvu za soc. skrb in deželni vladi.

— **Novi stanovanjski svet** v Ljubljani. V stanovanjski svet v Ljubljani so imenovani za člane gg.: dr. Janžekovič, Petkovšek, Koržika st. in Mihevc, za namestnike pa gg. Frelih, Mencin, Mojskerc in Pirc.

— **Za policijsko** zlaganje se dobe pri zlagavalnem uradu in pri policijskih stražnicah posebne zlagalnice. Občinstvo v okoliših policijskega ravnateljstva v Ljubljani se opozarja, da mora imetnik stanovanja vse spremembe v rodbinskem stanu kakšne stranke vsled rojstva, ženitve, moštve ali smrti zglastiti v osmih dneh po nastopu dotičnega dogodka pri policijskem ravnateljstvu. Zadnje čase je mnogo slučajev, da odgovorni činitelji niso izpolnili te svoje dolžnosti, vsled česar so bili kaznovani.

— **Društvo jug. trg. visokošolcev**, vabi vse tu se nahajajoče ekspontno in konzularne akademike na važen sestanek, ki se vrši v četrtek 23. t. m. ob 3. uri popoldne v restavraciji „Narodnega doma“.

— **Redni občni zbor** športnega kluba „Primorje“ se vrši dne 6. januarja 1921 ob 15. uri v prostorih gostilne Batjel, Karlovska cesta 4.

— **Brivnice v Ljubljani** bodo oba dneva božičnih praznikov zaprte. V petek pred prazniki bodo brivnice brez presledka od 8. jutraj ob 8. zvečer odprte. Radi hitreje in dobre postrežbe se prosijo, da se striženje las odpravi že dneve pred petkom.

— **Zopet nesreča pri sankanju.** Branko Dinter, brivčev sin v Ljubljani, se je v večji družbi sankal pod Tivolijem. Pri sankanju so sanke zadele ob drog, vrgle Branka na tla, da ga je železni rob zadell nad desnim očesom na čelu. Rana je precejšnja, toda ne nevarna. Policijski stražnik, ki je došel na lice mesta, je odpeljal fanta na policijsko stražnico, kjer so ga obvezali, nato pa izročili staršem.

Maribor.

— **Davčni urad** noče sprejemati žigosanih kronskih novčanic. Dasi ravno je bilo razglašeno, da sprejemajo državne blagajne še do 31. t. m. žigosane kronske novčance, jih vendar tukajšnji davčni urad odklanja. To nezakonito postopanje je povzročilo med prizadetimi veliko nezadovoljnost.

— **Mariborski stanovanjski urad** se preuredi v reden državni urad, na čigar čelo bo imenovan stalen uradnik kot predsednik.

— **Mestna plinarna** je v pondeljek ob osmih ustavila dobavo plina. Včeraj pa je začela zopet oddajati plin, ker je dobila nekoliko vagonov premoga.

— **Mestno kopališče** se od danes naprej radi pomanjkanja premoga zapre na nedoločen čas.

— **Društvo poštinskih in brzojavnih nameščencev** v Mariboru se na svoji prihodnji seji razpusti.

— **Mariborske brivnice** bodo prvi dan božičnih praznikov in na novo leto zaprte.

— **Arcačija radi tatvine.** 43letna Marija Koran iz Stoprcev pri Polčanah je bila aretirana radi tatvine posteljne oprave, ki jo je izvršila pri nekem trgovcu v Lažerspergu. Pri aretaciji se je zoperstavljala varnostnim organom. Oddana je bila okrožnemu sodišču.

— **Potepuški.** 20letna Alojzija Plečko iz Laporja pri Mariboru in 25letna Franciška Kremsler iz slovenjegraškega okraja sta bili aretirani zaradi potepušstva ter oddani sodišču.

— **Radi potepušstva** so zapri 28letnaga Srbijanca Milana Arambašića.

Celje.

— **Povest iz Celja.** Vsled te notice, ki smo jo prinesli te dni, sta nas napadla „Jutro“ in „Nova Dobra“, češ, da je prigodba izmišljena. Vsled tega smo se obrnili po informacije na moža omenjene nesrečne žene, ki je izjavil sledeče: Sodnijsko odpoved stanovanja si je vzela moja žena tako k sreči, da po cele noči ni spala in da se ji je slednjič omračil um. Nahaja se še na Studencu, a se ji obrača že na bolje. Proti sodnijski odpovedi sem seveda vložil rekurz, kateremu je sodnja ugodila in sem ostal v stanovanju. Moja žena je bila ta čas že v blaznici. Odstopiti sem moral od stanovanja eno sobo, v katero se je naselil neki serodnik posestnika hiše. Ostala mi je tako samo ena vlažna sobica in kuhinja. Tako se glasi izjava moža omenjene nesrečnice. Če gg. pri „Novi Dobri“ in „Jutru“ ne vedo za ta slučaj, naj se obrnejo na kogarkoli, pa jim bo povedal tudi ime. Celje ni veliko in o tem slučaju se splošno govori po mestu. Z našo zadnjo notico pač oddaleč nismo imeli namena hujskati proti stanovanjskemu uradu. Naplali smo samo resničen dogodek. Zato res ne razumemo, zakaj smo bili napadeni. Zdi se nam, da velja v tem slučaju pregovor: „Ako psu stopiš na rep, zacvili.“

— **Obrtno-industrijsko razstavo** v Celju priredi v proslavo svoje 30letnice „Občeslovensko obrtno društvo v Celju“ v letu 1921. Pripravljalni odbor je že pričel delovati.

— **Smrtnih slučajev** v mestu Celju in okolici je bilo v minulem tednu 5.

— **Občni zbor** Narodne Čitalnice v Celju, ki se minuli četrtek ni mogel vršiti, se vrši v torek 28. t. m. ob četr. na 7. uro zvečer v gostilniškem salonu Narodnega doma.

— **Imenovanje.** Pri okrajnem glavarstvu celjskem je imenovan kancelistom pisarniški oficijant Franjo Kocijan.

— **Umrli** je na Lopati pri Celju posestnik Gregor Lipovšek.

— **V celjsko bolnico** so pripeljali sodnega svetnika g. Rudolfa Potočnika iz Rogatca, ki si je ob priliki neke komisije zlomil nogo. Nadomestuje ga sodni svetnik dr. Andrej Novak iz Celja.

— **Božičnica invalidske organizacije** v Celju se priredi skupno z božičnico na mestni osnovni šoli v četrtek 23. t. m. ob 4. uri popoldne. Invalidi naj pripeljejo svoje otroke tja.

Ljubljanska porota.

Uboj na Dobrovi.

— **Včeraj** je prišel na vrsto Fr. Bricelj vulgo Grogec, posestnik in gostilničar na Dobrovi, rojen leta 1856 v Štepanju vasi pri Ljubljani, obtožen, da je ob priliki zadnje gasilske veselice zaklal podnačelnika gasilnega društva Fr. Rupnika.

— **Naval** k razpravi je bil velikanski, zato so se uvedle vstopnice. Senatu je predsedoval dvorni svetnik Regally, obtoženca je zagovarjal dr. Švigelj. Navzoči so bili 4 zdravniki - psihijatri. Prič je bilo poklicanih nad 20.

— **Obtožnica** pravi, da je Prostovoljno gasilno društvo, katerega načelnik je bil obtožen, podnačelnik pa umorjen, priredilo dne 12. septembra t. l. na Dobrovi v gostilni Fr. Remica (pri Mežnarju) veselico. Med načelnikom in podnačelnikom je bilo ves čas opazovati neko napetost ter sta se pretekala. Po 10. uri zvečer je Bricelj šel na cesto, potem pa prišel trkat na vrata kleti ter klical na pomoč. Z eno roko si je priiskal žepni robcen na vrat, drugo roko pa je skrival pod bluzo. Ko je odšel iz kleti, slišali so ga zunaj glasno klicati: „Kje je Stražar. (Tako se je imenoval podnačelnik Rupnik), ta korajžni, ki pravi, da se me ne bji? Sem naj pride!“. Zasišal se je odgovor: „Tukaj je Stražar, kaj je?“. Par sekund nato pa se je zasišal ženski glas: „Jezus, Marija, eden je mrtev!“

— **Obdolženec** pripoveduje podrobno vso zgodovino gasilnega društva in priprave za veselico. Spominja se na vsako malenkost Rupnik mu je celi dan nagajal. Muzikantom je dajal več plačila, kakor je bilo dovoljeno, tudi je naročil na društvene stroške sodček piva. Ko ga je Bricelj zaradi tega stavil na odgovor pred celo družbo, se je Rupnik odrezal: „Vsak smrtev bo komandiral!“ Vsled tega se je Bricelj čutil osramočenega. Ko je pozneje šel na cesto ga je Rupnik s svojim bratom in dvema tovarišema napadel. Suvaili so ga okrog hiše na dvorišče, tam je Rupnik zaklical: „Stečimo mu glave!“ Obenem je dobil udarec s stolom po glavi ter se skrnil pod klop. Od tega trenutka se Bricelj ni česar več ne spominja. K zavesti je prišel šele jutraj ob 4. uri doma v postelji, ko so prišli orožniki ponj. Priče pa pripovedujejo, da je prišel nekoliko okrvavljen v klet, hodil gor in dol ter skrival nekaj pod blizo. Obenem je naložil nakarici, naj pošlje njegove ljudi domov. Druge priče so videli, da je pozneje na cesti, ko je klical Stražarja na korajžni, držal na hrbtu dolg kuhinjski nož, ki ga je vzel z omarice v gostilni.

— **Zvedenci** - psihijatri so ugotovili, da je Bricelj črnoyeno zdrav ter ni dokazov, da bi bil v takem patološkem stanju, da bi izključeval odgovornost, čeravno je mo-

goče, da je bila njegova zavednost zakaljena. Med zasliševanjem prve priče je dobil predsednik pismeno obvestilo, da je žena psihijatra dr. Gostla sostrična obtoženčeve žene. Državni pravdnik dvorni svetnik Trepz je vsled tega zahteval, naj se obravnava preloži. (Izid jutri.)

Sokolstvo.

— **„Sokolice“** - list za naraščaj. V kratkem izide zadnja številka tega prepotrebne lista za naš naraščaj. Z novim letnikom se bo Sokolice povečal ter bo namenjen naraščaju vsega jugoslovanskega Sokolstva. Pozivljamo bratska društva, da obnove takoj naročnino in ga z vso vne- mo širijo med mladino. List se naroča pri upravnistvu „Sokolice“ v Ljubljani. Učiteljska tiskarna. Dopisi se pošiljajo na uredništvo „Sokolice“, Ljubljana, Narodni dom.

Sport in turistika.

— **Kam za božične praznike?** V Bohinju - Tam leži že čez meter snega in Bohinjeci so že priredili umetno sankališče, zgradili smučko skakalnico in tudi drugače preskrbeli za udobnost, razvedrilo ter okrepčilo, v kolikor že sam Bog ni Bohinjecem obdaril z naravnim okrepčilom, najčistejšim planinskim zrakom. Kdor ni sam prijatelj zimskega športa, se bo tam lahko razvedril in zabaval ob katejdoskopičnih slikah, ki mu jih nudi proizvajanje zimskega športa. Kdor torej želi razvedrila v prosti naravi, kdor hoče okrepčila svojih živcev, naj se potrdi te praznike v Bohinju, v Bistriško dolino.

— **Vremenska poročila** iz Bohinja. Bohinjeci sicer ni daleč od Ljubljane, toda stara izkušnja nas uči, da sta glede vremenskih razmer precej daleč narazen. Če je polet v Ljubljani najlepši dan, je v Bohinju prav lahko najhujši naliv. Nasprotno pa pozimi lahko v Ljubljani dežuje, v Bohinju pa je najlepša zima. Te okolnosti upoštevajoč, se je letos organizirala izvestiljska služba, ki bo omogočevala, da bodo prijatelji zimskega športa in Bohinjske zime tedensko točno obveščeni o vremenskih razmerah v Bohinju. Ne samo na večjih železniških postajah, marveč tudi v dnevnikih se namerava uvesti redno in točno vremensko poročevanje iz Bohinja, tako da bodo športniki lahko sklepali s precejšnjo sigurnostjo na uspešnost svojih izletov.

— **Smučarski tečaj** v Ljubljani. Pričetek tečaja se razglasi pravočasno po dnevnikih in v izlozbah pri optiku Jurmanu in „Tourist - Office“. Tečaj se je moral vsled neugodnih snežnih razmer preložiti.

Mali oglasi.

Proda se:

STEDILNIK,

deški in otročji čevlji 4 pare, srobrna in 3 zlate verižice, zlata damska ura z verižico, karbitna svetilka in različno primitivno pohištvo se proda. Celovška cesta 61 na vrtni prtilici. 2486

IZVRSTNE GORELCE

za karbitne svetilke - originalne, Speckbrenner-je ima napradat trgovina Berlijs v Žetalah, pošta Rogatec. 2490

PRODA SE

popolnoma nov, nerabljen pisalni stroj znamke „The Courier“, vpraša in ugleda se v upravi „Jugoslavije“. 2461

Novosti

„MULTIPLEX“ Novosti Računski stroj. Deli, množi avtomatično do 1.000.000 in več. Potreben v pisarnah, trgovinah, šolah itd. Žepna oblika. Cena na povzetje 14 K. Proti predplačilu 10 K. Trgovci velik popust. Pošilja: R. Čotič, Vrhnika. 2478

Novo pravilno izdelane karte za otročjo igro

„CRNI PETER“

se dobe v trgovini Blanca Nemetz, Ljubljana, Mestni trg 8. — Cena 10 K. 2458

Kupl se:

DVOKOLESA

stara kakor tudi pokvarjena, šivalni stroji, pisalni in razni drugi stroji se kupijo. — F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28. 2398

Našim malčkom za Božič za Novo leto.

„Mlada greda“

otroške pesmice Iv. Albrehta slike M. Gasparija je izšla in se naroča pri „Zvezni knjigarni“ v Ljubljani, Marijin trg, 8. Cena navadni izdaji (na risalnem papirju) 40.— K., luksuzni izdaji (na naj-finejšem umet. papirju) 60.— K.

Dobi se tudi po vseh knjigarnah.

Književnost in umetnost.

— **Igo Gruden** »Narcisa«, pesmi so izšle. Cena broširane 24 kron, vezane 30 kron. Naročajo se v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8. Doibvajo se v vseh knjigarnah.

— **»Mlada greda«** - otroške pesmice, Napisal Ivan Albrecht, ilustriral M. Gaspari. Založila »Zvezna tiskarna v Ljubljani. Oblika 31/23 cm. — S to najnovejšo otroško knjigo je založba »Zvezne tiskarne« prva napravila korak k izvirni slovenski otroški ilustrirani knjigi. Dosedanja otroška ilustrirana literatura je bila skoro izključno prevodna, ponajveč iz nemščine. »Zvezna tiskarna« nudi prvovrstno, po vsebini in opremljenosti domače delo domačega pesnika Iv. Albrehta, slike v pristi- no narodnem duhu domačega slikarja M. Gasparija. Knjiga bo naši mladini napravila gotovo obilo veselja in jo zato prav toplo priporočamo. Cena navadni izdaji, natisnjena na finem, risalnem papirju 40 K in luksurijsni izdaji, na najfinejšem krednem papirju za umetniški tisk 60 K. Vzpri- do ogromnih cen finega papirja in klise-jev ni prevetoka za umetniško delo, ki bo vsaki hiši v kras in vsakomur dobrodošlo.

— **Mladi jugoslovanski pisatelj** Tadej Trič (Branislav Milič) bere danes 22. t. m. v mali dvorani Narodnega doma svojo dramo »Očaj« (Obup). Kot uvod predava o mladi kulturni Jugoslaviji. Vstopnina znaša 10 K za osebo. Čisti dobiček gre za Borštnikov spomenik.

Pokrajina.

— **Novo mesto.** (Tatvina tobaka.) Med prevozom iz Novega mesta do Černomla je izgubilo nekemu trafikantu iz vlaka 80 kilogramov tobaka. Novomeško orožništvo je oskodbavcu svetovalo, da naj gre na novomeško postajo, tam simulira verižnika in povprašuje, če bi imel kdo kaj tobaka za verižniške namene. Oskodbavac je kmalu dobil sled. Naletel je na pravega, se navidezno z njim pogodi ter mu naroči, kam naj prinese tobak. Nato je hitro obvestil orožnike, ki so usodopolni trenu- tek prišli na lice mesta ter aretirali tatv v osebni železniškega zavrača Z. iz Cegelnice. Pozneje so izsledili tudi njegovega pomagača. Cela zadeva pride pred poroto.

Službe:

ABSOLVENT VIŠJE TROGOVSKE ŠOLE

15če primerne službe v kakem donarnem zavodu, ali kje drugje. Ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod »absolvente«. 2499

V KLOBUČARSKI STROKI

dodela izvežban Amerikanec 15če primerne službe. Ponudbe pod »Klobučar« na upravo lista. 2491

Razno:

VELIKI TROGOVSKI LOKAL

z upravo na prometnem prostoru, se odstopi oziroma proda. — Enodružinska hiša z vrtom se proda, ter je kupcu stanovanje takoj na razpolago. Ponudbe pod »Maribor, 180« na upravo »Jugoslavije« v Mariboru. 2485

Zenitne ponudbe

URADNIK

30 let, prijetne zunanosti želi poročiti gospodnično blagega in mirnega značaja 25 do 30 let staro s premoženjem ali posestvom. Resne ponudbe »Srodnost značaja« na upravo »Jugoslavije«. 2488

ZENITNA PONUDBA.

Samostojen obrtnik in hišni posestnik 29 let star se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospodnično čedne zunanosti neomadeževane preteklosti. Starost od 19 do 25 let. Postave ne sme biti prevelike. Ozirom se je na one, ki razpolagajo z nekaj imetja. Resne ponudbe naj se pošiljajo na upravo »Jugoslavije« pod »Hiro poznanstvo 3430«. Tajnost zajamčena. 2487

Pozor sl. občinstvo! Konjak

Oglejte si razstavo fino izdelanih v izloži g. J. Gričarja v Ljubljani, Selenburgova ulica se nahajajočih čevljev. Delo iz najfinišnega usnja na roko po dunajskih vzorcih.

M. PERNEL, čevljarji mojster
Celovška cesta št. 89 v salonu dobroznane gostilne Vošnjak.

Čevlji!

Ekspert. Ekspert.
vseh vrst kakor bakenec in kamašne na veliko (debelo). Razpošilja tvrdka Alexander Oblat, Sv. Petra c. 26, Ljubljana

Koruzo več vagonov prima suho za mletje prodam ceno.

Hlode češnjeve, ore-hove, lipove in druge kupim.
Jožef Plankur, Dolenjska cesta 5.

RUDOLF PEVEC, trgovec v MOZIRJU

je otvoril svojo podružnico v BEŠKEM SREMU, v bližini Beograda in Novisada ter bode v položaju najceneje in najkulantnejše postreči celo Slovenijo s pšenico, koruzo, ječmenom, ovsom, moko vsakovrstno slanino, mastjo, svinjami, vinom karlovškim in banatskim vse najceneje po dnevni ceni.

Naročila se naj direktno pošiljajo na tvrdko RUDOLF PEVEC v BEŠKI SREM. — Naslovi: Pevec, Beška-Srem.

Nakupoval bodem direktno od kmetov ter bodem zamogel z vsako drugo tvrdko konkurirati. — Ob enem se bode tamkaj prodajalo deske, les in drogi. Slovencem se bodo brezplačno dajale eventuelne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

Rudolf Pevec.

Priporoča se tvrdka
Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloga šivalnih strojev v vseh opremljenih za domačo rabo, za krojače, original Cylinder Singerjeve velike in male za čevljarje, posamezne dele za vse sisteme, igle, olje za stroje na drobno in na debelo. 1927

Naznanilo!

Čenjenim damam vljudo naznanjam, da sem po mojem pokojnem možu prevzela krznarsko obrt sama, katero bodem s pomočjo poslovodje izvrševati ter se za nadaljna naročila kakor izdajevanje kožuhovih nastih garnitur in moderniziranje istih, najkrajše priporočam.

A. Rot, krznarstvo Ljubljana, Gradišče 7.

Obrenovačka zadruga

Obrenovac (Srbija).

Robno odelenje.

Ima na svom skladišču do 30 vagona ovogodišnjeg dobro kuvanog pekmeza od suvih šljiva u buradima od 150—180 kg brutto i prodaje istog pod povoljnimi uslovima.

Isto tako ima zadruga u svom skladišču etiviranih suvih šljiva u sanducima od 25 kg netto i prodaje sve vrste po najnižim cenama.

Reflektanti neka se za ponude obrate neposredno zadrugi.

Dva tiskarska stroja

1. Frankental 68×101 cm
2. Würzburg 67×91 cm

Oba v zelo dobrem stanju se prodasta. Stroja proda le radi preselitve in nove preuredbe tiskarne „ZVEZNA TISKARNA“ v Ljubljani. — Stroja si kupec lahko ogleda v obratu ter ju preizkusi.

Ivan Gričar
v Ljubljani,
Selenburgova ulica 3

Zaloga
izgotovljenih oblek za
gospode in dečke.

Prodaja sukna na drobno.
Obleke po meri iz prvovrst.
blaga po najnovejšem kroju.

Zmerne cene.

Les za kurjavo in bukovo oglje

najmanj 200—300 vagonov, dobavljeno na obmejno postajo, **kučimo.**

DANIELE PILLIN, Trst,
via Coroneo No. 25.

Priporočajte in razširjajte „Jugoslavijo“

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu-in inozemstvu.

Dobra knjiga je najboljši prijatelj.

Za Božič ali Novo leto so najprimernejše darilo knjige iz Zvezne knjigarnice v Ljubljani, Marijin trg 8. Vsebinsko prvovrstne so tudi lepe zunanje oblike, tako da so v kras in prid vsaki hiši. Cena je vsaki knjigi ob današnji splošni druginji tako nizka, da jo zmore prav vsak.

Založba:

Albreht Ivan: Slutnje, pesmi	broš. K 8—	vez. K 10—
Glaser Janko: Pohorske poti, pesmi	„ 8—	„ 10—
Lah dr. Ivan: Dore, mladinska povest iz svetovne vojne	„ 10—	„ 10—
Pugelj Milan: Mimo ciljev, novele	„ 12—	„ 12—
Golar Cvetko: Kmetčke povesti	„ 12—	„ 12—
Komanova Marica: Šopek samotarke, novele	„ 10—	„ 12—
Azov in Teffi: Humoreske, zbirka ruskih grotesk	„ 10—	„ 12—
Stuhec Janez Ev.: Slovenska narodna mladina	„ 15—	„ 15—
Seidel Ferdo: Rastlinstvo naših Alp	„ 5—	„ 15—
Kurentov Album, humorističen almanah s karikaturami	„ 2—	„ 15—
Zbirka rudarskih in fužinarskih izrazov	„ 20—	„ 25—
Machiavelli N.: Vlada	„ 20—	„ 25—

Knjižnica „Jugoslavije“:

I. zv. Larisch: Razkrinkani Habsburžani II. izd.	broš. K 10—	
II. in III. zv. Levstik VI.: Višnjeva repatica, satiričen roman v dveh delih	„ 40—	vez. K 50—
	„ v platno	„ 60—
IV. zv. Waldova O.: Vera, roman	broš. K 20—	„ 26—
	„ v platno	„ 32—

Narodna knjižnica:

K tej knjižnici lahko vsak pristopi kot naročnik s tem, da javi „Zvezni knjigarni“, da se ga vpiše kot naročnika „Narodne knjižnice“. Kot tak dobi vsako knjigo „Narodne knjižnice“ z 10% popustom in še poštne prosto ter se mu pošlje vsaka novo izšla knjiga „Narodne knjižnice“ brez posebnega naročila. Tudi vse ostale knjige iz založbe „Zvezne knjigarnice“ dobi dotičnik poštne prosto. Ker vrši „Narodna knjižnica“ velevažno kulturno nalogo s tem, da izdaja najboljše izvršna in prevodna dela, je vsestransko priporočljiva in podpora vredna. Doslej je izšlo v „Narodni knjižnici“ 26 snopičev:

1—2 snopič Val. Vodnika izbrani spisi	broš. K 4—	
3—5 snopič Andrejev L.: Gaudeamus, komedija, prevel dr. J. Glonar	„ 10—	
6—9 snopič Levstik VI.: Gadje gnezdo, povest iz dni trpljenja in nad	„ 12—	„ 16—

10—12 snopič Dostojevski F.: Bele noči, Mali junak, posl. dr. Borštnik V.	broš. K 12—	vez. K 16—
13—15 snopič Cankar Ivan: Moje življenje	„ 12—	„ 16—
16 snopič Albreht Iv.: Paberki iz Roža, koroške pravljice	„ 8—	„ 10—
17—18 snopič Kmetova Marija: Bilke, novele	„ 10—	„ 10—
19—23 snopič Anatol France: Kuhinja pri Kraljici Gospi Nožici, prevel Oton Zupančič	„ 34—	„ 40—
24 snopič Puškin A.: Pikova dama, prevel Dr. V. Borštnik	„ 10—	„ 10—
25—26 snopič Glaser J.: Slovenska narodna lirika	„ 25—	„ 30—

Brošure:

Carantanus: Koroška	K 4—
Vošnjak Dr. B.: Gospodstvo polje	„ 2—
Naša Etra, spisal Fr. Erjavec	„ 1—
Abditus: Problemi malega naroda	„ 2—
Alre: Jugoslovanska žena za narodno svobodo	„ 2—

V teh brošurah se obravnavajo naša življenska vprašanja, ki bi jih moral poznati vsak zaveden Slovenec!

Mala pesmarica:

St. 1 Jenko Dav.: Što čutiš Srbije tužni	K 1—
2 pl. Zajc Iv.: Zrinsko-Frankopanska	„ 1—
3 Hajdrih A.: Slabo sveča je briela	„ 1—
4 „ „ Pod oknom	„ 1—
5 „ „ V sladkih sanjah	„ 1—
6 „ „ Jadransko morje	„ 2—
7 „ „ Pri oknu sva molče slonela	„ 2—
8 „ „ Slovo	„ 2—

Pevci, pevski zbori! Z izdajo „Male pesmarice“ je „Zvezna knjigarna“ odpomogla pomanjkanju po primerni in priročni žepni obliki najprijetnejših pesmi. Naj ne bo slovenskega pevca brez „Male pesmarice“.

Posebno opozarjamo na najnovejša dela, ki presegajo tako po vsebini, kakor po izredno fini in krasni opremljenosti z naslovnimi risbami akademskih slikarjev vse, kar je dostej izšlo na našem književnem trgu: Igo Gruden: „Narcis“ pesmi, „Primorske pesmi“.

Ako hočete napraviti veliko veselje svojim malčkom, naročite Iv. Albreht-M. Gaspari: „Mlada greda“. Navadna izdaja 40— K, na umetniškem papirju 60— K.

Vse te knjige se naročajo pri „Zvezni knjigarni“ v Ljubljani, Marijin trg 8, dobe pa se tudi v vseh podružnicah „Jugoslavije“ v Mariboru, Celju in Ptuj.

„Zvezna knjigarna v Ljubljani“.

Marijin trg 8.